Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За педагогічні кадри

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

14 ЖОВТНЯ 1957 року ПОНЕДІЛОК № 27 (39) Ціна 15 коп.

Науковий геній радянської людини завойовує Всесвіт

Виступаючи на Красній площі Першого травня 1935 року, великий основоположник теорії міжпланетних подорожей К. Е. Ціолковський говорив:

«Сорок років я працював над реактивним двигуном і думав, що прогулянка на Марс почнеться лише через багато сотень літ. Але строки міняються. Я вірю, що багато з вас будуть свідками першої заатмосферної подорожі».

Пройшло менше чверті століття, і учні і послідовники Ціолковського досягли нових вершин у астронавтиці.

4 жовтня 1957 р. в Радянському Союзі запущено перший у світі штучний супутник Землі.

Споконвічна мрія людства про міжпланетні подорожі стає реальністю.

Велика гордість проймає кожного з нас, бо запущено першого супутника Землі в нашій Радянській країні. Це грандіозний і немеркнучий у віках подвиг радянської науки. Це — найвеличніший вклад радянських учених, інженерів у скарбницю світової науки.

Радянська наука вийшла тепер на перше місце в справі пізнання властивостей космічного простору і вивчення обертання небесних тіл нашої сонячної системи.

За останні роки радянські вчені не раз приводили у здивування світову громадськість своїми сміливими науковими дерзаннями і технічними досягненнями. Пуск першої в світі атомної електростанції, створення комфортабельних пасажирських літаків типу «ТУ-104», «Україна», «Москва», найпотужніший у світі синхрофазотрон, створення міжконтинентальної балістичної ракети і, нарешті, успішний запуск штучного супутника Землі — ось далеко не повний перелік епохальних відкрить наукового генія радянського народу. Шлях до цих і подібних відкрить був закладений у буремні дні Великого Жовтня. Соціалізм розкріпачив життя народів, створивши найсприятливіші умови розвитку наукової технічної творчості трудящих мас.

Сорок років тому радянський народ проклав шлях людству до щасливого життя, сьогодні наш народ відкриває людству шлях у Космос, шлях до освоєння зоряного простору.

Побудова і успішний запуск штучного супутника був би немислимий без високого рівня розвитку ракетної техніки в СРСР. Щоб вивести супутник на орбіту потрібно було створити зверхшвидку ракету-носія, а також забезпечити супутник захисним пристроєм. Цей останній виконаний у вигляді конуса із спеціальних сплавів. Вага супутника 83,6 кг., діаметр поперечника кулі 58 см. Корпус тіла супутника виготовлено із сплавів алюмінію, поверхня відполірована. Всередині супутника розміщені радіопередаточні пристрої і джерела їх живлення. Протягом певного часу супутник посилатиме радіосигнали, які зараз успішно приймаються на Землі не лише радіопеленгаційними установками, але й радіолюбителями. Можливі оптичні спостереження супутника (у бінокль, підзорну трубу), але для цього потрібно, щоб у земній атмосфері була добра видимість. Найкраще візуально спостерігати супутник у променях сходу або заходу Сонця. Трудність спостереження супутника посилюється ще й тим, що він має величезну швидкість обертання (понад 28 тис. км. на годину). Отже в межах видимої частини неба він може спостерігатися одну хвилину, а то й менше. До спостереження руху небесних тіл з такою візуальною швидкістю (в середньому близько одного градуса на секунду) мало пристосовані наявні в більшості обсерваторій оптичні прилади. Найбільш надійно дає про себе знати супутник по радіосигналах, які можна приймати на Землі на віддалі до 10 тис. км. від супутника.

Обертається супутник у верхніх шарах земної атмосфери на висоті 900—1000 км. Форма орбіти — еліпс, один із фокусів якого міститься в центрі Землі. Перигей орбіти супутника знаходиться у північній півкулі Землі, апогей — відповідно у південній півкулі. Форма орбіти увесь час змінюється і, напевне, буде наближатися з часом до кругової.

З часом супутник перестане посилати радіосигнали, оскільки виснажаться джерела енергії його передатчиків. Проте сам він, як показують розрахунки, буде тривалий час обертатися навколо Землі. Зараз поряд з супутником обертається навколо Землі ракета-носій. Завдяки різниці періодів обертання і різного ступеня гальмування в атмосфері Землі супутник, ракета-носій і захисний конус в один і той же момент можуть виявитися над різними точками земної поверхні.

Запуск супутника і спостереження над ним дають можливість вивчати властивості іоносфери, її хімічну структуру. Важливе значення це матиме для вивчення корпускулярної радіації Сонця, первинного складу і варіації космічних променів, вивчення властивостей метеорної матерії, що є у верхніх шарах атмосфери. Такі нові горизонти відкриває штучний супутник перед наукою і технікою.

Перемогу радянського наукового генія в галузі ракетобудування гаряче вітають наші друзі за рубежем, які щиро радіють з успіхів нашої науки. Пріоритет Радянської країни в цій галузі змушена визнати навіть буржуазна преса. Ряд буржуазних газет на Заході відзначають, що майже 90 процентів розмов про створення штучного супутника припадало на США, а 100 процентів практичної справи належить СРСР. Нашим ученим вдалося збудувати супутник, який важчий проектованого на Заході майже у 8 разів, запущений він на висоту майже вдвоє більшу, ніж передбачалося на Заході. Це факт, який хоч і з скрежетом зубів, але змушені визнати імперіалістичні заправили.

Радянські вчені ще раз продемонстрували всьому світові високий рівень соціалістичної науки, яка, як і всі наші досягнення, зростає під життєдайним світлом Великого Жовтня.

Почнемо серйозну розмову

— 38 років тому я закінчила гімназію. Здійснилося моє бажання — стала вчителькою.

Ми їхали працювати на село під лозунгом: «Засвічувати світло там, де багато темряви». Ми мали по сімнадцять доручень, та вони не страшили нас, бо років нам також було по сімнадцять!..

Так розповідала вчителька Галина Михайлівна Остроушко на вечорі — зустрічі студентів мовно-літературного факультету з заслуженими вчителями республіки.

Особливо цікавою і хвилюючою була розповідь 75-річної вчительки К. Є. Поповкіної (матері письменника Є. Поповкіна і викладача нашого інституту Є. Ю. Кастеллі). На її долю випало не тільки вчитися в старій дореволюційній школі, але й працювати в ній. Які невичерпні можливості дав, які умови створив соціалістичний лад для радянського вчителя, можна бачити з її скромної розповіді про своє життя. Тільки людина сильної волі, настирливої вдачі, віддана своїй справі могла в 47 років вступити до інституту! Килина Євгеніївна Поповкіна у п'ятдесятирічному віці закінчила наш інститут і після цього ще 22 роки працювала в школі.

Зустріч зі старшими вчителями не могла не надихнути нас на роздуми...

А подумати є над чим!

У нас умови незрівняно кращі, ніж у наших старших колег. До наших послуг все, а от настрої часто зустрічаються зовсім інші: коли б доручення не було жодного (хоч років також 17—20), працювати щоб поменше і як вийде; навіть на вечір зустрічі з нашими славними гостями прийшла незначна частина студентів.

Створили в інституті університет культури. Та (через пасивність студентів) його існування було надто короткочасним...

Літературна студія організувала зустріч з поетами і письменниками-випускниками нашого інституту. Зустріч не відбулася, бо запрошених прийшло більше, ніж тих, хто запрошував. Профспілкові збори переносилися кілька разів через неявку студентів. Майже 50 комсомольців не з'явилося на факультетські комсомольські збори.

Чи не час нашій газеті «За педагогічні кадри» почати серйозну розмову про боротьбу з пасивністю, байдужістю, яка сьогодні є на факультеті прикрим фактом?!

Професія вчителя справді чарівна. Учитель — людина творча, багата знаннями, активна в усіх сторонах життя. Безперечно, що такі зустрічі дуже допомагатимуть нам.

В. ЯРЕМЕНКО.

Розпочали вивчення тез

Готуючись до нового навчального року в системі партійної освіти, партбюро фізико - математичного факультету заздалегідь провело роботу по укомплектуванню сітки партосвіти.

Група комуністів в складі 14 чоловік та 10 позапартійних викладачів будуть вивчати політекономію соціалізму в теоретичному семінарі, керівником якого партбюро інституту виділило М. С. Сугоняко. Крім цього, для лаборантів організовано гурток по вивченню біжучої політики, керівником гуртка призначено Є. Я. Шляхтер.

3-го жовтня відбулося перше заняття, на якому розпочалося глибоке вивчення тез відділу пропаганди і агітації ЦК КПРС і Інституту марксизму - ленінізму при ЦК КПРС про підготовку до 40-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції.

П. ПЕТРИШИНА.

По сторінках вузівських багатотиражок

НОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ.

У столиці Дагестану на базі педагогічного інституту імені Сулеймана Стальського відкрився державний університет.

В ньому будуть навчатися юнаки і дівчата 32 національностей і народностей Дагестану.

(«За советскую науку»).

«ІСТОРІЯ КОМСОМОЛУ ХАРКІВЩИНИ».

На історичному факультеті Харківського державного університету імені О. М. Горького створено авторський колектив студентів для написання книги «Історія комсомолу Харківщини».

(«Харківський університет»).

СТАДІОН ПОБУДОВАНИЙ.

У Московському ордена Леніна енергетичному інституті силами студентів, співробітників і викладачів побудований стадіон. Він дасть можливість краще організувати учбово-тренувальну роботу бігунів, стрибунів у висоту і довжину, метальників. Спеціальні сектори виділені для стрибків з жердиною і потрійного стрибка з розбігу.

На новому стадіоні буде також невелика механічна ковзанка.

(«Энергетик»).

ЛІТНІ ЛИЖІ.

Щоб досягти високих технічних результатів, лижнику необхідно тренуватися протягом всього року, а зима в центральній смузі настає пізно і закінчується рано.

Викладач кафедри фізичного виховання і спорту Московського лісотехнічного інституту В. Шперов сконструював лижі, які дозволяють вивчати і удосконалювати техніку в літній період. Зроблені вони із звичайних лиж, але укорочені (зрізані носкова і п'яточна частини). Замість коліщат використані шайби для хокея. Лижа поставлена на три таких колеса, причому переднє назад не обертається.

(«Советский лесоинженер»).

Звітує комсомольська юнь

9-го жовтня відбулась XII комсомольська конференція нашого інституту.

У звітній доповіді член комітету комсомолу т. Щекотіхіна дала аналіз роботи комсомольської організації інституту.

Керуючись у своїй роботі рішеннями XX з'їзду КПРС, комсомольці під керівництвом партійної організації інституту провели значну роботу в справі підготовки висококваліфікованих радянських педагогів.

В центрі уваги комсомольської організації була політико-виховна робота. Для студентів були організовані щотижневі політзаняття, читались лекції на загальнополітичні теми, в групах проводились тематичні збори та обговорення творів художньої літератури, статей молодіжних газет та журналів, зустрічі з старими більшовиками.

Комітет комсомолу приділяв увагу боротьбі за високу успішність і свідому дисципліну студентів. Загальна успішність по інституту складає 97,2 процента. В інституті налічується 245 відмінників навчання, 764 студенти склали екзамени на «добре» і «відмінно».

Комсомольська організація приділяла чимало уваги студентам молодших, особливо перших курсів, знайомлячи їх з формами і методами громадської роботи. З цією метою організовувались вечори-зустрічі з студентами-старшокурсниками, відмінниками навчання та з професорсько-викладацьким складом.

За звітний період значно поліпшилась робота наукових студентських гуртків, збільшилась кількість експериментальних робіт та кількість студентів-гуртківців.

Комсомольці інституту провели велику шефську роботу в колгоспах і МТС Києво-Святошинського району та на інших підшефних підприємствах.

Чимало комсомольців під час літніх канікул працювали в піонерських таборах, де виявили себе вмілими організаторами піонерської роботи і вихователями дітей.

Аналізуючи культмасову роботу за звітний період, доповідач відзначила, що основна увага комсомольської організації інституту скеровувалась на залучення студентів у гуртки і колективи художньої самодіяльності, на організацію культпоходів і дозвілля студентів.

Поряд з цим, в роботі комсомольської організації є ряд серйозних недоліків. Так, 33 комсомольці у весняну екзаменаційну сесію одержали незадовільні оцінки. Комітет комсомолу, бюро факультетів, активи груп послабили контроль за відвідуванням лекцій, не притягували до відповідальності студентів-прогульників.

Мали місце недоліки у проведенні виховних заходів, які, як правило, готуються наспіх і проводяться при малій явці студентів (політзаняття, лекції).

Комсомольська організація інституту недостатньо проводила роботу по підготовці до 40-річчя Великого Жовтня, повільно перебудовує свою роботу в світлі рішень VII Пленуму ЦК ВЛКСМ, недостатньо використовувала у виховній роботі революційні традиції партії, робітничого класу і ленінського комсомолу.

Культурно-масова робота ще не на висоті. Поряд з хорошими, на сцені часто можна побачити недоброякісні, нецікаві номери.

Недостатньо цікавився комітет ЛКСМУ умовами життя студентів у гуртожитку і на кутках, вчасно не надавав їм допомоги, не турбувався про поліпшення умов життя.

Комітет комсомолу, факультетські бюро недостатньо займалися ідейним загартуванням молоді, залученням її до фізичної праці, а також мало навчали комсомольський актив, не надавали йому повсякденної практичної допомоги на місцях.

Комсомольська організація мало приділяла уваги роботі ДСТ. «Буревісник» та ДТСААФ, особливо упустивши питання виховної роботи серед спортсменів.

* * *

У діловій атмосфері пройшло обговорення звітної доповіді комітету ЛКСМУ.

Делегати конференції у своїх виступах розповіли про те, що хвилює нашу молодь, щиро і відверто вказали на хиби в роботі комсомольської організації, внесли конкретні поради і пропозиції.

Делегат фізико-математичного факультету т. **Болгар** вказав на недоліки у постановці культурно-масової роботи.

Він пропонує проводити обмін концертними програмами між вузами міста.

— Добре було б також,— додає т. **Болгар,**— якби наші старші товариші-викладачі більше цікавились життям студентів, допомагали їм, як робить це, наприклад, проф. М. М. Перельмутер.

Секретар бюро педагогічного факультету т. **Бондар** говорить про те, що в комсомольській роботі повинно бути більше порядку; комітет комсомолу повинен не тільки давати розпорядження, але й контролювати їх виконання.

На трибуні делегат мовно-літературного факультету т. **Ченчева.** Вона від імені першокурсників ділиться великою радістю.

— Збулись наші бажання і мрії: ми стали студентами педінституту! І ми просимо, щоб комсомольці-старшокурсники допомогли нам активно включитись у життя інституту.

— На мою думку, основною хибою в роботі комітету був недостатній зв'язок з первинними організаціями,— говорить секретар бюро фізико-математичного факультету т. **Семко.**— Плани роботи комітету зовсім не були зв'язані з планами низових органів. Не проводились школи активу.

Про контроль над виконанням рішень, про недостатній зв'язок членів комітету з групами говорили делегати конференції тт. **Решетняк** (педфак), **Сокур** (фізматфакультет), **Кот** (мовно-літературний факультет), **Толстихін** (педфак).

Секретар бюро мовно-літературного факультету т. **Бойко** присвятила свій виступ питанню організації взаємодопомоги серед студентів. Вона також звернула увагу делегатів на те, що до 40-ї річниці Великого Жовтня залишилось небагато часу, і тому треба негайно активізувати роботу.

Цікавим обіцяв бути виступ делегата мовно-літературного факультету т. **Шарапи.** Але його критичні зауваження були неконкретними, а тому і беззубими.

Випускник інституту, колишній секретар комітету ЛКСМУ т. **Власко** детально зупинився на окремих питаннях роботи комсомольської організації КДПІ.

— Щоб була робота,— наголошує він,— потрібна ініціатива комсомольців, відповідальність кожного за загальну справу. Членам комітету нелегко працювати без підтримки активу.

Тов. **Власко** говорить про те, що комсомольська організація приділяє мало уваги всебічному розвиткові студентів.

Директор інституту т. **Підтиченко** у своєму виступі зазначила, що комсомольська організація проводила велику роботу в академгрупах у ідейно-політичному вихованні студентів і в організації та проведенні художньої самодіяльності. Фестивальні вечори показали наявність талановитої молоді.

Однак є багато і недоліків в роботі комітету ЛКСМУ та факультетських бюро. Серед комсомольців є чимало невстигаючих. Є такі, наприклад, товариші, які прийшли з підприємств, мали перерву в навчанні; їм потрібно допомогти. Але є й такі, які несвідомо відносяться до навчання, погано себе поводять.

Так, студенти Корнієнко і Гамарис (рос. відділ мовно-літературного факультету) негідно себе поводили. Все це, нарешті, закінчилось виключенням їх з інституту. Комсомольська організація не виховувала цих комсомольців, не викривала їх обурливих вчинків.

У своєму виступі секретар партбюро інституту т. **Тендерес** звернув увагу на необхідність розвитку комсомольської ініціативи й активності на всіх ділянках навчальної і виховної роботи. Він закликав комсомольців взяти активну участь у відзначенні великого свята Жовтня.

На конференції виступив з промовою секретар Сталінського РК ЛКСМУ т. **Солдатенко.**

* * *

Конференція прийняла розгорнуте рішення, в якому перед новообраним комітетом комсомолу інституту поставлено ряд конкретних завдань по усуненню наявних недоліків. Рішення конференції націлює комітет комсомолу на дальше поліпшення всієї роботи.

Конференція обрала новий склад комітету. Секретарем комітету комсомолу обрано т. **Горбач,** заступниками — тт. **Янківську** і **Білого.**

ОБ'ЯВА

15-го жовтня ц. р. о 14 год в приміщенні редакції газети «За педагогічні кадри» (кімната 57) відбудеться нарада редакторів та членів редколегій стінних газет і додатків до них.

На порядку денному — питання підготовки ювілейних номерів газет.

Запрошується студкорівський актив.

РЕДКОЛЕГІЯ.

Лекційна пропаганда в інституті

Колектив нашого інституту, як і весь радянський народ, з великим трудовим піднесенням готується зустріти 40-і роковини Великої Жовтневої соціалістичної революції. Партійна організація та дирекція інституту чимало зробили для успішного проведення всенародного свята. В інституті розроблено та затверджено розгорнутий план проведення політико-виховної роботи серед студентів, викладачів та адміністративно-технічного персоналу. В цьому плані передбачено провести як в масштабі інституту, так і на факультетах цілий ряд лекцій, бесід та вечорів, присвячених висвітленню успіхів соціалістичного будівництва в нашій країні, а також показу міжнародного значення Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Студенти інституту вже прослухали змістовні лекції Г. П. Лещенко про перемогу Великої Жовтневої соціалістичної революції на Україні, Л. П. Тендереса про перемогу Жовтневої революції і соціалістичну перебудову сільського господарства, Ф. Л. Слободінської («Перемога Великої Жовтневої революції — початок нової ери в історії людства»), Д. П. Шутенка («Герої громадянської війни в російській художній літературі»).

З великим задоволенням прослухали студенти та професорсько-викладацький склад інституту доповідь М. М. Підтиченко «Тези до 40-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції та наші завдання».

Незабаром для працівників інституту буде прочитана цікава лекція про запуск в СРСР першого в світі супутника Землі, про походження життя на Землі. Для студентів будуть прочитані лекції, проведені бесіди в академгрупах про культурну революцію на Україні, про Радянську Конституцію, про досягнення СРСР у галузі ракетобудування. Передбачаються також зустрічі студентів з старими комуністами, з робітниками заводу «Більшовик».

Для адміністративно-технічного персоналу інституту готуються лекції про міжнародне становище Радянського Союзу, про соціалістичне ставлення радянських людей до праці та інші.

В кінці цього місяця будуть проведені теоретичні конференції студентів усіх факультетів та наукова сесія професорсько-викладацького складу, присвячені 40-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції.

В інституті готується також велика виставка, яка буде наочно показувати досягнення нашої Батьківщини в галузі розвитку радянської культури, зокрема, Київського педагогічного інституту за роки Радянської влади.

Всі ці заходи, які проводяться і будуть проводитись партійними організаціями інституту та факультетів, спрямовані на поліпшення політико-виховної роботи в інституті.

Але вже перші проведені лекції виявили і певні недоліки. Хибою в проведенні лекцій, бесід є те, що не всі студенти та викладачі їх відвідують. Серйозним недоліком лекційної пропаганди є також і те, що на факультетах мало ще практикуються лекції, бесіди, які показували б досягнення певної галузі науки за роки Радянської влади. До цього часу лише на педагогічному факультеті прочитана лекція на тему: «Розвиток радянської педагогічної науки за 40 років». А на фізико-математичному факультеті ще не тільки не прочитано, але навіть не заплановано лекцій, які б висвітлювали досягнення математики чи фізики за роки Радянської влади.

Партійному бюро потрібно терміново усунути недоліки в лекційній пропаганді на фізико-математичному факультеті.

В. РОКИТКО.

Обговорення важливого документа

Кілька днів тому відбувся пленум кафедр мовно-літературного факультету, присвячений обговоренню виступів М. С. Хрущова з питань літератури і мистецтва.

На пленумі були присутні викладачі, аспіранти, студенти.

Проф. П. К. Волинський в своїй доповіді спинився на важливих питаннях розвитку радянської літератури та мистецтва.

Товариші, які взяли участь у обговоренні, підкреслили виховну роль літератури, говорили про обов'язок письменників перед народом.

На пленумі виступив письменник Юрій Збанацький.

Заняття в лабораторії

Цікаво проходять лабораторні заняття студентів II-го курсу математичного відділу в фізичній лабораторії.

На фото: викладач К. П. Янковський пояснює студентам прийоми зважування та виміру тіл.

Обласні партійні центри на Україні в 1917 році

На час VI з'їзду партії на Україні створено було два обласних партійних центри: Південно-Західного краю в Києві і Донецько-Криворізького басейну в Харкові.

Обласна партійна організація Південно-Західного краю об'єднувала партійні організації Правобережної України, Чернігівської та Полтавської губерній. Донецько-Криворізька — більшовиків Донбасу, Криворіжжя, Катеринослава та Харкова. Частина партійних організацій не входила в жодне обласне об'єднання, наприклад, Миколаївська організація. Єдиного більшовицького центра на Україні в 1917 році ще не було.

Напередодні VI з'їзду РСДРП(б) на Україні відбулися обласні партійні конференції.

З 10 по 15 липня 1917 року в Києві проходила обласна конференція Південно-Західного краю; на ній було представлено вісім організацій із загальною кількістю 7297 більшовиків. Партійна конференція заслухала доповіді з місць, звітну доповідь окружного партійного комітету, доповідь про поточний момент та розглянула організаційні питання.

Для поліпшення партійної роботи в Південно-Західному краї конференція постановила: допомогти в роботі фабрично-заводським комітетам, щоб вони разом з профспілками встановили робітничий контроль над виробництвом, підготувалися до перевиборів Рад робітничих і солдатських депутатів на місцях, посилили роботу серед батраків і бідняків, серед солдатів у військових частинах. Особлива увага зверталася на утворення і озброєння Червоної гвардії. Широко роз'яснюючи ленінську національну політику серед українських трудящих, партійні організації сприяли звільненню революційних мас від впливу шовіністів і українських буржуазних націоналістів.

Партійна конференція закінчилася обранням обласного комітету партії в складі дев'яти чоловік.

Одночасно з обласною конференцією Південно-Західного краю в м. Катеринославі з 13 по 15 липня працювала обласна конференція РСДРП(б) Донецько-Криворізького басейну. На ній були представлені 13 організацій (харківська — 2200 членів партії, катеринославська — 4000 членів партії, луганська — 2500, горлівська — 1000, маріупольська та інші).

Конференція заслухала і обговорила такі питання: доповіді з місць, про поточний момент, про економічне становище в Донбасі та про партійне будівництво в Донбасі.

Доповідачі з місць вказували, що вплив партії більшовиків «росте в ширину і глибину», прапор пролетарського інтернаціоналізму залучає все більше стійких борців-робітників.

Економічне становище в Донбасі було важке, промисловці почали похід проти робітників, влаштовували локаути. Створювалася загроза всій промисловості країни, оскільки Донбас мав вирішальне значення як вугільна база.

«Тільки перехід влади до рук робітників в союзі з селянською біднотою,— говорилося в рішенні конференції по поточному моменту,— зможе звільнити пролетаріат від хижацтва капіталістів, дати землю малоземельним селянам і ліквідувати імперіалістичну війну».

Конференція обрала обласний комітет РСДРП(б) в складі п'яти чоловік. Секретарем Донецько-Криворізького обкому партії був обраний товариш Артем (Ф. А. Сергеєв). Центром області встановлено місто Харків, обласна газета більшовиків названа «Донецький пролетарій».

ЦК РСДРП(б) на чолі з В. І. Леніним систематично допомагав у роботі більшовицьким організаціям України. В газетах більшовицьких організацій України таких, як «Пролетарій» (Харків), «Голос социал-демократа» (Київ), «Звезда» (Катеринослав) та інших регулярно публікувалися статті і промови В. І. Леніна, рішення VII Квітневої конференції, VI з'їзду РСДРП(б) та всі важливі матеріали з «Правды».

Тільки в газеті «Пролетарій» з березня по вересень 1917 року було опубліковано понад 40 промов і статей В. І. Леніна. По завданню ЦК РСДРП(б) на Україні працювали такі видатні діячі Комуністичної партії, як товариш Артем (Ф. А. Сергеєв), К. Є. Ворошилов, Г. І. Петровський.

Більшовицькі організації України підтримували тісний зв'язок з ЦК, вели з ним жваве листування.

Велика робота більшовиків у масах і систематична допомога з боку ЦК сприяли поширенню більшовицького впливу на маси та бурхливому зростанню рядів партії. Якщо на час Квітневої конференції в країні було 80 тисяч членів партії, то на час VI з'їзду партії — 240 тисяч.

На Україні на час Квітневої конференції було 8 тисяч більшовиків, а на час VI з'їзду партії більше 33 тисяч. Найбільшою була партійна організація Донецько-Криворізької області, яка нараховувала 16 тисяч членів партії.

Більшовицькі організації України одностайно схвалили історичні рішення VI з'їзду партії і, керуючись ними, розгорнули боротьбу за повалення диктатури буржуазії, за встановлення влади Рад.

Г. ЛЕЩЕНКО,
кандидат історичних наук.

По історичних місцях Києва

Хороша осінь у цьому році. Привітно посміхається сонце, виблискує золоте листя, пахнуть свіжістю квіти. По-особливому гарна і наша столиця восени.

За роки навчання в інституті рідним і дорогим став для нас красень — Київ.

Мине небагато часу — ще один рік — і наші випускники роз'їдуться в різні кінці України, далеко від Києва. Безліч спогадів нахлине тоді на кожного з нас, і серед цих спогадів будуть — наші екскурсії по рідному місту. Нещодавно студенти IV курсу дошкільного відділу у спеціальному комфортабельному автобусі здійснили екскурсію по історичних місцях рідного Києва...

Ось за вікном яскравим килимом промайнула клумба на привокзальній площі; зліва виднiються корпуси «Ленкузні», а попереду, на вороному коні, ніби мчить нам назустріч Микола Щорс. Ми — на бульварі Шевченка.

— Почнемо екскурсію з Володимирського собору,— говорить екскурсовод...

Нам розповіли легенду про назву міста, познайомили з прекрасними пам'ятниками архітектури, створеними відомими митцями Растреллі і Мікешиним. Ми милувалися видами зі схилів Дніпра, узнали про плани будов на майбутнє, про гідропарк за Дніпром і багато іншого.

Древній і красивий Київ. Та чи все ми знаємо про історію свого міста, друзі?

Київ був розміщений не лише на трьох горах, які можна побачити і зараз за Андріївським собором; місто було обгороджене кам'яною стіною, що була оточена глибоким ровом, наповненим водою. У місто можна було попасти тільки через Золоті ворота. Ворота мають назву «Золотих» тому, що мідні пласти стулок були позолоченими.

З розвитком Київської Русі росло і наше місто, збільшувалась і кількість будов у ньому. Проте більшість з них загинула у 1240 році під час монгольської навали. Так, була зруйнована Десятинна церква, найбільша в Києві (вона мала 21 купол).

Багато цікавого почули студенти IV курсу про історію нашого чудового міста, та, на жаль, про все розповісти неможливо.

Радимо вам всім, друзі, організувати таку ж екскурсію. Це необхідно, корисно і цікаво.

В. ШАМРАЙ.

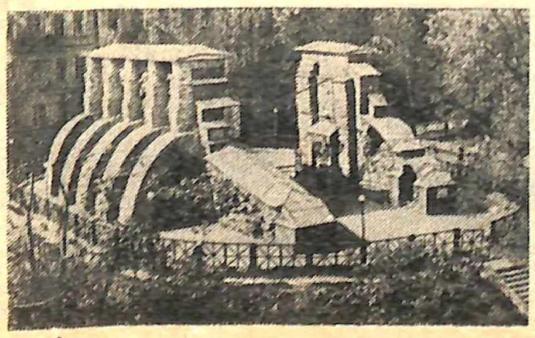

На фото: Золоті Ворота. (Пам'ятник архітектури XI ст.).

Виктор ТАТАЕВ.

Надіслано на конкурс

Об этом буду петь я неустанно

Об этом буду петь я неустанно.
Да, горяча студенческая кровь!
Под белым цветом киевских каштанов
Мы встретим нашу первую любовь.

И нам не скажут: — Любите вы мелко...
Любовь у нас, как радуга, ярка.
И мы сумели б различить подделку,
Не зная цен, не видя ярлыка.

Мы — поколенье смелого народа,
Мы любим новь, и наша поступь — новь.
Любовь всегда была слепой от роду.
Мы зрячей, зоркой сделали любовь!

ОСЕНЬ—ПОРА ЗОЛОТАЯ

Золота в Киеве вдосталь:
Есть Золотые ворота,
Есть золотые косы
У киевлянок-девчат.

Осень — пора золотая,
Лучшее время года.
Золотом светится чистый
Ласковый девичий взгляд.

И на бульваре Шевченко
Листья лежат, как золото,
И на Днепре от месяца
Путь золотистый блестит.

Время студентов — золото,
Время студентов — молодо,
Время студентов любит,
Время, как луч, летит.

Видите, сколько золота
Найдено с первого взгляда
В Киеве нашем чудесном,
В Киеве дорогом!

Значит, любить наш город
Сильно и преданно надо,
Сколько красивого, юного
В городе старом моем!

Рада—важливий керівний орган

Вчена Рада Київського педагогічного інституту в 1957 році вступила у відповідальний період. Підготовка всього колективу викладачів і студентів до всенародного свята 40-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції, поліпшення ідейної і професійної спрямованості лекційних курсів на всіх факультетах, грунтовна політехнічна підготовка студентів фізико-математичного факультету, організація підготовки вчителів широкого профілю — це лише вузлові проблеми, які стоять перед педагогічним інститутом. Успішне розв'язання цих проблем є основним завданням усіх організацій інституту і в першу чергу — Вченої Ради.

Виходячи з цього, планом Вченої Ради на I семестр 1957/58 навчального року передбачено такі питання, як підготовка до святкування 40-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції, участь студентів в ідейно-виховній роботі, шефська робота інституту; викладання дисциплін політехнічного циклу; науково-дослідна робота кафедр і викладачів тощо.

Значне місце в роботі Вченої Ради посідає питання про реалізацію наукових праць членів кафедр — видання наукових записок, лекцій, збірників, тез, проведення наукових конференцій.

Зрозуміло, що обговорення таких питань на засіданнях Вченої Ради допомагає працівникам інституту неухильно поліпшувати свою роботу, надавати їй більш широкого і глибокого змісту. Участь усіх викладачів і аспірантів у засіданнях Ради, присвячених питанням, які мають загальний інтерес, є своєрідною школою для них, допомагає піднятися вище вузьких особистих, кафедральних і, навіть, факультетських інтересів, допомагає і Вченій Раді більш грунтовно розв'язувати назрілі питання.

Показовим щодо цього були питання: шефської роботи інституту, підсумків навчально-виховної роботи за 1956/57 і завдання на 1957/58 навчальний рік, які викликали значну активність членів Вченої Ради та викладачів. Завдяки цьому були знайдені правильні рішення.

Проте, є дуже важливі питання, які ще не стали предметом обговорення на Вченій Раді. Так, ще мало ставиться на розгляд проблемних питань, зв'язаних із завданням дальшого удосконалення як системи загальної освіти в СРСР, так і підготовки вчительських кадрів. Зокрема залишається осторонь таке важливе питання, як підготовка до з'їзду вчителів. Вчена Рада ще не поставила своїм завданням і обговорення роботи випускників інституту.

У зв'язку з тим, що обсяг друкованої продукції кафедр значно зріс і Вчена Рада не завжди спроможна глибоко вникнути в суть тих праць, які подаються на затвердження, мабуть, було б доцільно виділити з членів Вченої Ради редакційну комісію, яка б займалася виключно цим питанням.

Плануючи роботу Вченої Ради на II семестр поточного навчального року, доцільно буде поширити коло питань, які будуть обговорюватися. Одночасно треба буде ще більше залучати викладачів і аспірантів до активної участі в роботі Вченої Ради.

А. БУГАЙ.

Чи не дивно?

Вже другий місяць йдуть заняття. Залишилися позаду непорозуміння з розкладом лекцій, з аудиторним фондом. Учбовий процес проходить в основному злагоджено і чітко. Для того, щоб студент міг успішно вчитися, він повинен мати належні побутові умови.

Більшість студентів інституту живе в гуртожитках. Саме туди і пішли ми, щоб ознайомитися з побутом студентів.

...Заходимо до кімнати. На вікнах свіжі занавіски, квіти, на ліжках покривала, блищить натерта підлога. Це гуртожиток № 2. На кожному кроці відчувається, що тут як слід працює студрада, санкомісія. Студенти, що мешкають тут, мають можливість і культурно відпочити, і готуватись до занять — до їх послуг затишний зручний червоний куток.

Зовсім інша картина в гуртожитку № 1. Уже у вестибюлі кидаються у вічі пожовклі клаптики паперу. Це накази від 20 вересня та 1 листопада 1956 року. Навряд чи ці папірці зможуть зараз когось зацікавити.

У багатьох кімнатах немає покривал, занавісок. З'ясувалося, що їх невистачає для всіх, і тому комендант т. Ізюбенко видає їх у ті кімнати, які вважаються кращими за своїм санітарним станом. Цікаво зауважити, що графіки санстану кімнат заповнювались останній раз... 23 травня.

Ще в минулому навчальному році т. Босенку вказували на те, що на кухні цього гуртожитку не працює електромотор вентилятора. Зараз картина змінилась: немає ні мотора, ні вентилятора. На кухні невистачає столів для прасування білизни. До речі, навряд чи зручно прасувати там, де готують страви.

Студенти в цьому гуртожитку тільки можуть мріяти про підготовку до семінару в спокійній обстановці чи про організацію лекцій. Червоний куток цілком занедбаний. Стеля протікає, меблі стоять у безпорядку, немає жодної підшивки газет. На фоні всього цього безладдя яскраво виділяється поламане, без кришки піаніно. Не перший рік господарська частина обіцяє відремонтувати його.

В гуртожитку багато хворих. Тільки 4-го жовтня лікарі поклали в ізолятор 7 чоловік, а це далеко не всі, хто потребував ізоляції. Незважаючи на спеціальну постанову Київської міськради про дострокове включення в дію опалення, 4-го жовтня про це тільки говорили, а кількість хворих зростала...

Не перший рік на подвір'ї цього гуртожитку будується спортивний майданчик, та роботи там непочатий край, а зима — не за горами.

Невже наші господарники планують основні роботи проводити тут взимку?

Недоліки в організації побуту студентів у гуртожитку № 1 свідчать про те, що студрада, очолювана т. Сологубом, і комендант т. Ізюбенко пустили цю важливу справу на самоплив, не дбають про те, щоб гуртожиток став для студента рідним домом.

Оточені піклуванням дружного колективу працівників, живуть, як дома, студенти і аспіранти в гуртожитку № 3. Але й тут немало прикрих недоліків. Затримка з опаленням привела до того, що кількість хворих збільшилась вдвоє. Влітку ніколи було займатись ремонтом вікон і тому тепер в деяких кімнатах (на кілька тижнів) зняли на ремонт... кватирки!

Гуртожиток продовжує бути відрізаним від зовнішнього світу. Телефону немає: за нього нікому подбати.

Невеличке, затишне подвір'я не один раз за рік мешканці гуртожитку з любов'ю прибирають, розбивають тут клумби, саджають дерева; спорудили навіть волейбольний майданчик. Але у другій половині літа і клумби, і майданчик... були завалені вугіллям. А сараї? Вони зайняті під гараж та курники мешканцями сусідніх будинків. Чи не дивно? А втім, ні! До цього вже звикли і, можливо, тому господарська частина не звертає уваги на таке становище.

Рейдова бригада газети «За педагогічні кадри»:
М. БУБЛИЧЕНКО,
А. ДЯЧЕНКО,
В. ОРЛОВСЬКИЙ.

ХТО ВІДПОВІСТЬ?

Вже третій рік науковий гурток російської мови випускає свою стінну газету «Лингвист-кружковец». Газета ця має розділ під назвою «Кто ответит?», в якому вміщуються цікаві питання з лінгвістики. Оскільки ці питання можуть викликати інтерес не лише у лінгвістів, але й у представників інших спеціальностей, ми вирішили час від часу вміщувати їх у загальноінститутській газеті, щоб познайомити з ними ширше коло читачів.

Сьогодні пропонуємо перші три питання:

1. Які літери російського алфавіту зустрічаються у російських текстах частіше за інші; які — рідше за інші?

2. Коли вперше в російській техніці з'явився термін «самольот?».

3. З якої мови пішло і яким чином утворилося слово «зеніт»?

Відповіді надсилайте до редколегії газети. Прізвища тих, хто відповість вірно, будуть надруковані в газеті.

Н. СУРОВА,
керівник наукового гуртка російської мови.

ПОРАДИ САДОВОДАМ

Закладання плодоягідного саду

Щоб успішно розвивати садівництво, треба хоч у загальних рисах ознайомитися з його агротехнікою.

Садити плодові дерева і ягідні кущі можна восени і весною. Осіннє садіння починають від часу масового опадання листя з дерев і закінчують до настання заморозків. Весною слід садити зразу ж після відтавання грунту і продовжувати до часу розкривання бруньок у плодових дерев.

Садіння дерев розпочинається з планування ділянки. При плануванні треба стежити, щоб ряди були правильні і прямі. Відстань між рядами і рослинами в ряду для яблунь і груш — 6 метрів. Для кісточкових порід — слив, вишень, абрикосів відстань зменшують до 5 метрів.

Для ділянки в шість сотих гектара рекомендується такий асортимент: яблунь — 7, груш — 3, слив, вишень, черешень і абрикосів — 10—15, ягідних рослин — порічок, малини, агрусу, полуниць і винограду — 200—300 штук.

Ягідники краще садити по обочинах саду. Виноград при цьому висаджують ближче до будівлі, а суниці садять у міжряддях саду тристрічковими смугами на півтора метра від дерев.

Ями для осіннього садіння треба копати влітку, а для весняного — восени. Розмір ями: 1 метр завширшки і 60 сантиметрів завглибшки. Землю при копанні ями з верхнього шару викидають на один бік, а з нижнього — на другий.

За кілька днів до садіння на дно ями насипають горбочком землю з верхнього шару. До цієї землі корисно додати перегною на одне молоде дерево 8—10 кілограмів, а для одного куща ягідників і на 2 кв. м. суниць — вечтверо менше, або таку кількість мінеральних добрив: суперфосфату — 125 гр., калійної солі — 40—60 гр., сірчанокислого амонію — 60—90 гр. Перед садінням у саджанців треба обірвати листя (якщо дерева садять рано восени), обрізати до здорової деревини ушкоджені і хворі корені, вмокнути корені у бовтанку води з глиною і приступати до садіння.

Дерево треба садити так, щоб коренева шийка була вища від країв ями на 3—5 сантиметрів.

При садінні корені дерева розправляють у ямі по горбочку і старанно засипають їх пухкою, вогкою землею. Коли яма заповнена, землю навколо дерева обтоптують ногою, щоб корені були добре обтиснуті. Після садіння роблять навколо дерева лунку і поливають водою по 2—3 відра на кожне.

Бокові гілки у посаджених дерев яблуні і груші обрізують на одну третину, а центральний пагін — на одну четверту частину. У кісточкових порід гілки у кроні підрізують наполовину. Без підрізування дерева гілки ростимуть у довжину, не дадуть потовщення, мало утворять плодових бруньок і надалі легко можуть ламатися.

Для приміської зони Києва рекомендуються такі сорти:

яблуні — папіровка, боровінка, донешта, августовська (літні); антоновка звичайна, пепін шафранний, слов'янка (осінні); кальвіль сніговий, пармен зимовий золотий, ренет Симиренко, Джонатан (зимові);

груші — іллінка, улюблена клана, глива українська, бере зимова Мічуріна;

сливи — ренклод колгоспний, ренклод зелений, венгерка звичайна, ренклод реформа;

вишні — шпанка рання, лотівка, родюча Мічуріна;

персики — Київський ранній, серпневий ранній Олександер.

М. ПРИХОДЬКО,
старший викладач КДПІ.

Наймолодший житель Всесвіту

І зоря новітня наша
Всесвіт освітила,
Променем сягнула в голубу блакить.
В Космосі планета нова —
це науки сила.
Скоро з Марсом люди будуть говорить!

В. ШАРАПА.

ФЕЙЛЕТОН.

Гниле дерево не зрубай, а викорчуй

Портрети їх ви знали. Обидва середнього росту. Тільки один — «крупної кості», широкоплечий, статний, гладко причесаний, добре вгодований, елегантно одягнений, рот трішки перекошений гримасою байдужості («Плював я на все»). В одному куточку рота цигарка, дим — носом. Це Вячеслав Гамарис.

Дуже любив спорт: хто більше з'їсть (на здоров'ячко йому!), хто довше поспить (в цьому йому рівних не було), довше прогуляє. Любив і добре вмів плавати, особливо на практичних заняттях і на екзаменах.

А другий — «дрібнішої кості», одягнений не так, обличчя худе, витягнуте, очі заспані, дивляться трохи з-під лоба, на голові кущ занедбаної рослинності; також завжди з цигаркою і теж дим — носом. Комплекції не спортивної, але спортивний пил мав: дуже любив позичати гроші. Позичав у кожного, віддавав тим, хто міг «потребувати». Та ви вже здогадуєтесь, хто він. Це Корнієнко Леонід.

Обидва з російського відділу мовно-літературного факультету (страх як не любили літератури, що, мабуть, їх і здружило). Жили в гуртожитку. Кімната № 8 — Гамарис, через буфет кімната № 12 — Корнієнко. Просипалися десь о 12. В перші дні по стипендії йшли не на лекції, а тратити гроші (староста не відмітить, комсорг мовчатиме, а профоргу і зовсім діла немає). Поверталися о першій ночі. Іноді пробували бешкетувати. А то Славка помиє ноги, ляже отак «голічерва» на ліжко, великими пальцями ніг зірве з вікон занавіски, витре ноги і заспіва. Іноді для акомпанементу Слава кидав на підлогу графин або бив кулаком по шибці. І як продовження мотиву бряжчали склянки. Але так було, коли був на підпитку. А коли «божество Діоніса» в нього не вселялося, тоді він вижимав стільці або ж розважався гантелями.

Інколи приїздили тато — давали гроші, харчі і радили:

— *Гляди, дитино, не балуйся, а то я ще з тобою зумію поговорити! Учись, щоб, як я і мама, був учителем!*

А «дитина» не слухала і... балувалася.

Була мама і в Льоні. Дивилася і гірко плакала:

— Я ж, сину, від себе копійки відриваю, щоб ти, як і я, був учителем, а ти п'єш!

— Можеш не давати, питиму без твоїх копійок.

І пив. Спочатку продав спортивний костюм, потім пальто... а таки пив.

Так безжурно хлопці прожили рік. Держава дала гуртожиток, стипендію, а на екзаменах хлопці державі нічого не дали.

Як кажуть в народі, що посіяв, те й пожинай. З гуртожитку їх «попросили» і стипендії позбавили, як завжди з ледацюгами поступають. Зашуміли тоді і староста, і комсорг, і профорг піддакнув. Та вже було пізно. Хлопці «розважалися» далі і їх з інституту виставили.

Зробили вірно. Але прикро, що так трапилося. Добре, коли це буде їм уроком на майбутнє.

Василь ЯР.

КРОС НА ЧЕСТЬ ЮВІЛЕЮ

Біг на середні і довгі дистанції — найбільш розповсюджений вид спорту. Він, як обов'язковий норматив, входить до комплексу ГПО.

З метою популяризації цього виду легкої атлетики з 1 жовтня в інституті проводиться крос, присвячений 40-й річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції.

На першому етапі (з 1-го по 20 жовтня) змагатимуться групи. Другий етап, що проходитиме з 20 жовтня по 1 листопада, підведе підсумки змагань на першість інституту. І, нарешті, в змаганнях з 1-го по 5 листопада наша збірна команда захищатиме честь інституту в розиграші першості Сталінського району.

У змаганнях візьмуть участь усі студенти, яким за станом здоров'я не протипоказано займатися цим видом спорту.

У кросах на першість факультетів команда - переможниця визначається по найменшій кількості часу, показаного десятьма кращими учасниками.

Команда - переможниця фіналу інститутських змагань визначається по 10 кращих учасниках, згідно таблиці очок Всесоюзного комітету по фізкультурі і спорту 1956 року.

Команда факультету, яка займе перше місце, буде нагороджена перехідним призом ради ДСТ «Буревісник», дипломом 1-го ступеня і пам'ятним вимпелом на честь Великого Жовтня.

Редактор В. ВОЙТКО.

БФ 17811. Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, тел. 5-21-21, дод. 43. Друкарня КДПІ, Франка 44. Зам. 904—1000.